

Na temelju odredbe članka 8. i odredbe članka 31. stavka 2. Zakona o Vladi Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 150/11. i 119/14.) Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj _____ donijela

ODLUKU

o darovanju nekretnine označene kao zk.č.br. 3185/1, upisane u zk.ul.br. 50614, k.o. Grad Zagreb, Srpskom kulturnom društvu "Prosvjeta"

I.

Republika Hrvatska darovat će Srpskom kulturnom društvu "Prosvjeta", upisanoj u Evidenciju registra udruga u Republici Hrvatskoj pod registarskim brojem 00000255, sa sjedištem na adresi Berislavićeva 10, 10000 Zagreb, OIB 37936288471 (dalje: SKD "Prosvjeta"), nekretninu u vlasništvu Republike Hrvatske označenu kao zk.č.br. 3185/1, upisanu u zk.ul.br. 50614, k.o. Grad Zagreb, u naravi zgrada pop. broj 1214, dvorište i vrt u Preradovićevoj 23, površine 3066 m², uz uvjete koji su predviđeni ovom Odlukom.

II.

SKD "Prosvjeta" odustat će od postupka koji se vodi kod Grada Zagreba, Gradskog ureda za imovinsko-pravne poslove i imovinu Grada, Odjela za upravno-pravne poslove, Prvog područnog odsjeka, KLASA: UP/I-942-01/2007-13/21, za povratom oduzete imovine i to zgrade u Preradovićevoj br. 18, br. 18/1, br. 18/2, izgrađene na zk.č.br. 3318/1 tri najamne stambene i poslovne zgrade Preradovićeva 18, 18/1 i 18/2 površine 1296 m² i zk.č.br. 3318/2 dvorište u Preradovićevoj ulici, površine 352 m², sve upisane u zk.ul.br. 19335 k.o. Grad Zagreb, te zgrade u Preradovićevoj br. 23, izgrađene na zk.č.br. 3185/1, upisanu u zk.ul.br. 50614, k.o. Grad Zagreb, u naravi zgrada pop. broj 1214, dvorište i vrt u Preradovićevoj 23, površine 3066 m².

III.

Državni ured za upravljanje državnom imovinom utvrditi će procjenom tržišnu vrijednost nekretnine iz točke I. ove Odluke.

IV.

Ugovor o darovanju nekretnine iz točke I. ove Odluke sklopit će se sa SKD "Prosvjeta" nakon ispunjenja uvjeta iz točaka II. i III. ove Odluke.

V.

Za provedbu ove Odluke zadužuju se Državni ured za upravljanje državnom imovinom, Ministarstvo pravosuđa, a ugovor o darovanju nekretnine, u ime Republike Hrvatske, potpisat će ministar kulture.

VI.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Klasa:

Urbroj:

Zagreb,

PREDSJEDNIK

Zoran Milanović

OBRAZLOŽENJE

Srpsko kulturno društvo „Prosvjeta“ (dalje: SKD "Prosvjeta") podnijela je Vladi Republike Hrvatske prijedlog KLASA: 022-03/15-22/201, URBROJ: 50301-09/06-15-2 od 3. lipnja 2015., za donošenje Odluke o prijenosu nekretnine u vlasništvo - darovanju zgrade na adresi u Zagrebu, Preradovićeva 23., ranije vlasništvo "Dobrotvorne zadruge Srpkinja", a potom Štamparije SKD "Prosvjeta", SKD-u "Prosvjeta", iz Zagreba, Berislavićeva 10.

Uredu za državnu imovinu Vlade Republike, Hrvatske, SKD "Prosvjeta" podnijela je 29. svibnja 2001. molbu za prijenos u vlasništvo nekretnine na adresi u Zagrebu, Preradovićeva 23, u vlasništvo SKD "Prosvjeta".

Pred prvostupanjskim tijelom Grada Zagreba, Gradskog ureda za imovinsko-pravne poslove i imovinu Grada, Odjela za upravno-pravne poslove, Prvog područnog odsjeka, povodom zahtjeva SKD "Prosvjeta" pokrenut je postupak (KLASA: UP/I-942-01/2007-13/21) za povrat oduzete imovine na adresi u Zagrebu, Preradovićeva br. 18, br. 18/1, br. 18/2 i br. 23, označene kao zk.č.br. 3318/1, površine 1296 m² i 3318/2 dvorište u Preradovićevoj ulici površine 352 m², upisane u zk.ul.br. 19335 k.o. Grad Zagreb i zk.č.br. 3185/1, površine 3066 m² upisane u zk.ul.br. 50614, sukladno odredbama Zakona o naknadi za imovinu oduzetu za vrijeme jugoslavenske komunističke vladavine (Narodne novine, broj 92/96, 39/99, 42/99, 92/99, 43/00, 131/00, 27/01, 34/01, 65/01, 118/01, 80/02 i 81/02, dalje u tekstu: Zakon o naknadi), ranije vlasništvo Srpskog kulturnog društva "Prosvjeta".

Prvi vlasnik upisan u zemljišne knjige (1. lipnja 1927.) bila je zagrebačka dobrotvorna zadruge "Srpkinja". Nakon drugog svjetskog rata rad zadruge nije obnovljen, a njezine ciljeve nastavila je ostvarivati SKD "Prosvjeta".

Predmetna nekretnina oduzeta je zagrebačkoj dobrotvornoj zadruzi "Srpkinja" rješenjem Ministarstva unutrašnjih poslova NR Hrvatske postupajući po tadašnjem Zakonu o udruženjima, svojim rješenjem broj: 2723-II-47 do 20. ožujka 1947. predalo je imovinu Zadruga u Zagrebu SKPD-u "Prosvjeta", kao instituciji koja je nastavila ostvarivati ciljeve Zadruga.

Kotarski sud Zagreb za I. i IV. Oblast, na temelju navedenog rješenja Ministarstva unutrašnjih poslova donio je zaključak broj: Z-1364/47 od 20. ožujka 1947. o uknjižbi prava vlasništva na predmetnim nekretninama u korist SKPD "Prosvjeta". Na temelju tog zaključka Kotarskog suda, a u vezi s provođenjem citiranog rješenja, Ministarstvo unutrašnjih poslova, Gradski narodni odbor u Zagrebu/Odjel za komunalno gospodarstvo donijelo je rješenje broj: 2352-X-9-1947 F.1418 od 11. lipnja 1947., kojim je ukinuta privremena uprava na predmetnim nekretninama u Preradovićevoj 21. i 23., ranije upisane na ime Zagrebačke dobrotvorne zadruge "Srpkinja", a sada Srpskog kulturnog-prosvjetnog društva "Prosvjeta" i predana SKPD-u "Prosvjeta" na slobodno raspolaganje u cijelosti. Upis prava vlasništva SKPD "Prosvjeta" na predmetnoj nekretnini u Preradovićevoj 23 izvršen je u zemljišnim knjigama 20. ožujka 1947.

Temeljem rješenja Komisije za nacionalizaciju pri Narodnom odboru Grada Zagreba, broj: N-184/1-1961, od 20. ožujka 1961. i rješenja Komisije za nacionalizaciju pri Izvršnom vijeću Sabora NR Hrvatske, broj N-1317/3-1961 od 29. siječnja 1962. te rješenja Sekretarijata za

financije NOO Donji Grad Zagreb, broj: 02-437-2-1959 od 30. lipnja 1959., predmetna nekretnina u Preradovićevoj 23 u Zagrebu upisana je kao društveno vlasništvo.

Rješenjem Općinskog suda u Zagrebu, Zemljišnoknjižni odjel, broj Z-29999/08 od 15. svibnja 2008. brisano je društveno vlasništvo i upisano pravo vlasništva Republike Hrvatske, koji upis prava vlasništva egzistira i danas.

Državni ured za upravljanje državnom imovinom će, radi određivanja ekonomske koristi, procenom utvrditi tržišnu vrijednost nekretnine na adresi u Zagrebu, Preradovićeva 23 označene kao zk.č.br. 3185/1, površine 3066 m², upisane u zk.ul.br. 50614 k.o. Grad Zagreb.

Republika Hrvatska je prema odredbi članka 1. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 85/10. i 5/14., dalje: Ustav) jedinstvena i nedjeljiva demokratska i socijalna država, a prema članku 49. stavku 3. Ustava država potiče gospodarski napredak i socijalno blagostanje građana i brine se za gospodarski razvitak svih svojih krajeva. Republika Hrvatska, kao nacionalna država hrvatskog naroda i država pripadnika nacionalnih manjina, oblikuje i razvija se kao suverena i demokratska država u kojoj se jamče i osiguravaju ravnopravnost, slobode i prava čovjeka i državljanina, te promiče njihov gospodarski i kulturni napredak i socijalno blagostanje, a što je poslužilo kao jedan od najvažnijih temelja i smjernica u tumačenju Ustava kao cjeline i njegovih odredaba.

Uvažavajući odredbe članka 15. Ustava koji pripadnicima nacionalnih manjina jamči slobodno služenje svojim jezikom i pismom i kulturnu autonomiju te Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina („Narodne novine“, broj 155/02., 47/10., 80/10. i 93/11.), kao i članka 8. Zakona o Vladi Republike Hrvatske, ovim darovanjem nekretnine osigurava se zaštita od asimilacije i getoizacije te omogućava razvoj kulturnog i nacionalnog identiteta u cilju njihove kvalitetnije integracije u hrvatsko društvo.

Nadalje, za ocjenu osnovanosti prijedloga ovog darovanja mjerodavan je Zakon o potvrđivanju Okvirne konvencije za zaštitu nacionalnih manjina, („Narodne novine“ - Međunarodni ugovori, broj 14/97.), kojim je usvojena Okvirna konvencija za zaštitu nacionalnih manjina Vijeća Europe, a prema kojoj se sve stranke obvezuju unaprijediti uvjete potrebne za pripadnike nacionalnih manjina radi održavanja i razvijanja njihove kulture, te očuvanja bitnih sastavnica njihove samobitnosti odnosno njihove vjere, jezika, tradicije i kulturne baštine. Nacionalne manjine su bitne za pravilno funkcioniranje demokracije, jer se i pluralizam gradi na izvornom priznavanju i poštovanju različitosti i dinamičnosti kulturnih tradicija, etničkih i kulturnih identiteta, religijskih uvjerenja, umjetničkim, književnim i društveno-ekonomskih idejama i konceptima. Harmonična interakcija osoba i skupina različitih identiteta esencijalna je za ostvarivanje društvene kohezije. Jedino je prirodno da se tamo, gdje civilno društvo funkcionira na zdrav način, sudjelovanje građana u demokratskom procesu u velikoj mjeri postiže kroz pripadništvo udrugama u kojima se oni mogu povezivati jedan s drugim i kolektivno težiti zajedničkim ciljevima.

Europski sud u svojoj praksi utvrđuje važnost udruga nacionalnih manjina u demokratskom društvu (u predmetu Gorzelik i drugi protiv Poljske -presuda, veliko vijeće, 17. veljače 2004., zahtjev br. 44158/98), a koja stajališta prihvaća i Ustavni sud Republike Hrvatske u svojim odlukama (npr. U-I-3786/2010 i U-I-3553/2011 od 29. srpnja 2011.) da je sloboda udruživanja osobito značajna za osobe koje pripadaju manjinama, uključujući nacionalne i etničke manjine i da, kao što je istaknuto u preambuli Okvirne konvencije Vijeća Europe „pluralističko i istinski demokratsko društvo treba ne samo poštovati etnički, kulturni, jezični

i vjerski identitet svake osobe koja pripada nacionalnoj manjini, već također stvoriti odgovarajuće uvjete koji omogućavaju da one izraze, sačuvaju i razvijaju taj identitet“. Doista, osnivanje udruge radi izražavanja i unapređivanja njihova identiteta može biti instrument od presudne pomoći manjinama da sačuvaju i održe svoja prava.

U vezi s gore navedenim, posebno je potrebno istaknuti da SKD "Prosvjeta" danas u okviru postojećeg modela obrazovanja za nacionalne manjine aktivno sudjeluje provođenju Modela C tog obrazovanja te je jedini srpski izdavač knjiga i udžbenika u Republici Hrvatskoj.

Naime, manjinsko obrazovanje provodi se kroz razredni okvir u sklopu kojeg se jezik nacionalne manjine predaje kao jezik zajednice, te kroz posebne oblike nastave kao što su ljetna nastava i zimska nastava. Do 2015. održano je 18 ljetnih škola srpskog jezika koje se održavaju na Viru u organizaciji SKD „Prosvjeta“. Poseban oblik nastave je dopisna nastava srpskog jezika i kulture, koja se provodi od školske godine 2001/02, a koji oblik nastave također provodi SKD „Prosvjeta“.

Stoga, smatra se da će se ovim darovanjem, kao osnovnim preduvjetom za stvaranje materijalne osnove, osigurao kontinuitet zajednice, njezina rada i svih drugih aktivnosti vezanih za nacionalnu manjinu Srba u Republici Hrvatskoj.

Ovako predloženom odlukom o darovanju nekretnine za SKD "Prosvjeta" otvorile bi se nove mogućnosti i perspektive za nacionalnu manjinu Srba u Republici Hrvatskoj.

Posebno se ističe da SKD "Prosvjeta" želi upravu tu ekonomsku korist namijeniti prvenstveno za promicanje i obrazovanje pripadnika srpske nacionalne manjine, a sve u cilju očuvanja srpskog jezika i kulture.

Predloženom odlukom omogućio bi se prijenos nekretnine bez naknade (darovanje) zk.č.br. 3185/1, upisane u zk.ul.br. 50614 k.o. Grad Zagreb, uz određivanje svih međusobnih obveza.